

JOZEF KARIKA
Černý rok
VÁLKA MAFIE

argo

JOZEF KARIKA
Černý rok
VÁLKA MAFIE

Ze slovenského originálu Čierny rok,
vydaného roku 2017 nakladatelstvom Ikar v Bratislavě,
přeložil Jiří Popiolek.

Obálka Neil Johnston.

Grafickou úpravu navrhl Pavel Růt.

Jazyková redakce Marie Černá.

Odpovědný redaktor Miloš Urban.

Technická redaktorka Alexandra Švolíková.

Korektury Mirka Jarotková.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2020 jako svou 5624. publikaci.

Vytiskla tiskárna CPI Moravia books.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4521-2

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877

252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit

v internetovém knihkupectví

www.kosmas.cz

Tento příběh a jeho postavy
jsou dílem autorovy fantazie.
Popsané jednání státních
a samosprávních institucí
i veřejných činitelů je fiktivní.

INTRO

silnice E50

září 1998

Černý hummer se řítíl v protisměru. Studené světlo reflektorů prořezávalo tmu, přerušovaná středová čára se míhala čím dál rychleji.

Peter Štarch strhl volant a zařadil robustní kolos do správného pruhu. Zamrkal, setřel si vlhké čelo. Překvapilo ho, jak je ledové.

Svět se mu točil před očima, udržet se při vědomí nebylo snadné. Řízení pětítunového hummeru po vlhké, kluzké vozovce hraničilo se sebevraždou.

Tohle ho trápilo nejméně.

Svět se nejen točil, ale i rozpadal na kusy. Vesmír praskal ve švech, některé kusy už povolily a odletěly do neznáma.

„První výsledky z volebních okrsků naznačují, že premiérovo hnutí může vyhrát volby, ale bude mít velký problém se sestavením vlády,“ mudroval v rádiu nějaký komentátor.

Štarch si znovu otřel čelo a podíval se na prsty – leskly se potem.

„Počet voličských hlasů pro opozici je tak vysoký, že v její centrále se už teď začíná oslavovat,“ ozýval se v šumu hlas.

Peter se nahnul, vyjekl bolestí a rádio vypnul. V uších mu bušilo, i tak ale slyšel, jak má zrychlený dech.

Všechny důležité kontakty, zaběhaný systém, domluvené projekty...

Celé impérium se hroutilo.

Nechápal, co se děje, ani jak je to možné. Mysl mu vynechávala, nestačila zpracovávat celý rozsah katastrofy.

Premiérovo impérium vypadalo nezničitelně – jeho síť pokrývala celou zemi. Kardiš držel v rukou mocenské složky, důležitá média, úřady i justici.

A najednou...

Problém se sestavením vlády. Mnoho hlasů pro opozici, v její centrále právě začínají oslavovat.

Vesmír se rozpadal na kusy.

Co přijde, co nastane? Možná opravdu nové pořádky? Nebo chaos, destabilizace státu, stanné právo, nebo dokonce občanská válka? Nic z toho se nezdálo být přehnané, v této chvíli ne.

Ve světle reflektorů se zableskla tabule u silnice.

Žilina 43 km

Námestovo 55 km

Banská Bystrica 83 km

Informace o zkracující se vzdálenosti ho vrátila do reality. Rozpadající se vesmír nebyl jeho největší problém. Ani zdaleka.

Podíval se na fotku připevněnou k palubní desce. Barbora a Dana, jeho dcery, už žádné děti – skoro dospělé dámy. Smály se do objektivu, na tvářích přitažlivé důlky. Zdědily je po Evě.

Barbora, Dana a Eva...

Štarch si skousl ret a vyrovnal hummer, který už zase přejížděl do protisměru.

Na bočním sedadle se rozsvítil mobil ležící vedle nabitě čezety. Přístroj nezvonil, jen tiše vibroval. Volající se nevzdával. Ale Peter ho ignoroval. Dobře věděl, kdo se mu pokouší dovolat, zkoušel to už asi popáté.

„Hajzle zkurvený!“ zasyčel. „Běž do prdele, ty zmrde!“

Hovor by nepřijal ani za nic. Když potřeboval pomoci, všichni se na něj vykašlali. Teď už bylo pozdě, nechtěl s nikým mluvit, ufnukaných výlevů měl nad hlavu.

Události posledních dnů pořád ještě nezpracoval, nedokázal je udržet v mysli, vzpomínky byly prchavé jako útržky snů.

Útržky nočních můr.

Co se stalo? dunělo mu v lebce od okamžiku, kdy došlo k výbuchu.

Co se to, kurva, stalo?!

Ze všech sil svíral volant, ale i tak cítil, jak se mu třesou ruce.

Není divu, smrt nedávno udeřila nečekaně a velice, velice blízko. Zatnula kosu tam, kde to ani v nejmenším nepředvídal.

Otřes a šok, které utrpěl, pořád ještě neustoupily. Také výjevy, které viděl v nemocnici, jím otráslly, vyděsily ho do morku kostí.

Netušil, co dál, žádný plán neměl.

Ze zlomených žeber mu vystřelovala prudká bolest, každé nadskočení hummeru bylo jako bodnutí nožem.

Oči mu zabloudily k fotce rozesmátých Barbory a Dany.

Nejhorší na smrti není to, že zemřeš, ale že už se nikdy nedozvíš, jak to dopadlo s tvými dětmi.

Nahnul se, zmučeně zasyčel, strhl fotografii z palubní desky a mrštil ji pod sedadla.

Nemůže se na dcery dívat, ještě několik vteřin a zblázní se. Nebo udělá něco horšího.

Kdyby na ně myslel, kdyby je měl před očima, možná by...

Možná by zastavil, otočil džíp a vyrazil zpátky do města.

Rozsudek smrti pro všechny. Nejen pro jeho lidi, Barboru, Danu, Evu a jeho samotného, ale i pro spoustu civilistů.

Zatnul zuby, nemohl to udělat, nemohl zastavit, dokonce ani zpomalit.

Přidal plyn, každá ušetřená vteřina byla dobrá.

Rozpadající se vesmír, zlomená žebra, smrt, která udeřila tak blízko, jízda v protisměru i vibrující mobil... to všechno bledlo v porovnání s tím, co ho čeká.

Olízl si krev z rozkousaného rtu a zvažoval, jakou má šanci přežít následující hodinu.

Čím víc o tom přemýšlel, tím silněji svíral volant – až dokud nedostal křeč do prstů. Zada měl vlhká od potu, košile se mu lepila ke koženému potahu sedadla.

Zabrzdit, obrátit auto a vrátit se domů...

Sešlápl plynový pedál, v rychlosti číhala záhuba i záchrana. Vůli měl napnutou k prasknutí, každou vteřinou se mohla zlomit.

Nepřibrzdit, necočit!

Musí tam dojet a sejít se s ním.

I přes to všechno, co se za poslední týden stalo. I přes to, že šance na návrat z takového setkání byla mizivá.

Kdyby to neudělal, kdyby se s ním nesešel a nepokusil se o zázrak, tak...

Došlo mu, že se nemá kam vrátit; uvázl ve tmě, v nekonečné tmě, za ním už nebylo žádné město, žádná Barbora, Dana ani Eva.

Zdálo se, že tam jsou, ale ve skutečnosti tam nebyly.

Vesmír se rozpadal na kusy.

Štarch se utopil v bezmezném temnotě, zbývala mu jenom záře reflektorů, které odměřovaly cestu.

Jako v pohádce. Jediným východiskem, jak se dostat zpátky ke světlu, jak království i všechny, kteří v něm uvázli, zbavit kletby, bylo sejít se s ním. Z očí do očí, tváří v tvář. Jinak zůstanou uvězněni v temnotě, smrtící kletba, kterou na ně uvrhl zlý král, je všechny zahubí.

Na vedlejší sedadle se opět rozsvítil mobil. Volající musel být zoufalý, nechtěl to vzdát, něco ho hrozně páliho na duši i na jazyku. Přístroj vibroval skoro minutu, nakonec ale znehybněl. Displej zhasl, auto zahalila tma.

Peter popotáhl, příšerně se bál. Zůstal na to sám, všichni se na něho vysrali.

Myslí mu zněly zvěsti, které o něm slyšel. Většina z nich byla děsivá a Štarch věděl, že nejméně polovina je zároveň pravdivá. Označení boss u něj bledlo, ani náhodou nevystihovalo jeho postavení a povahu toho, co dělal.

Jsou to jenom drby!

Desítky mrtvých...

Jenom drby!

Desítky zabíjených, nejen bílí koně – i podnikatelé, úředníci, místní politici.

Drby!

Ve světle reflektorů se zablýskla další směrová tabule. Blížila se křižovatka.

Banská Bystrica rovně, Žilina rovně, Námestovo doprava.

Sejít se s ním.

Dokonce i premiér, všemocný premiér Kardiš, s ním prý mluví jako rovný s rovným...

Štarchovi se sevřela hrud, ve zlomených, obvázaných žebrech ho píchlo. Nebyl ale čas poddávat se bolesti. Reflektory osvětlily rozlehlou křižovatku, na které se sbíhaly tři silnice.

Kéž by do Bystrice! pomyslel si Peter. S chlapy odtamtud se aspoň dalo dohodnout.

Zprudka vydechl, zasyčel bolestí a odbočil doprava, na sever – vstříc černým siluetám oravských hor.

Ružomberok
Bratislava
Dubnica nad Váhom
Košice

červenec 1997

KOLO ŠTĚSTÍ

Z rozpáleného asfaltu sálalo teplo. Horký vzduch se nad ním chvěl, prázdné parkoviště zaplavoval zápach nafty. Slunce nelítostně pražilo, neozýval se žádný zvuk. Zdálo se, že vedro odpařilo samotný život.

Na černém, roztékajícím se asfaltu ležela plyšová hračka – obrovský bílý medvěd. Nepřítomný pohled měl obrácený k azurové obloze, hravý úšklebek působil přízračně.

Hned vedle se povaloval lidský prst. Odkrvený, promodralý. Zdálo se, že je zhmotněný a useknutý – zřejmě něčím nepřiliš ostrým. Trčela z něj rozdrčená, zkrvavená kostička.

Plyšová bílá srst i zasychající červená, nepatrná kaluž se leskly ve slunečních paprscích. Medvěd se bez ustání šklebil, třpytivé korálkové oči upřené přímo k nebi.

I

Ted, nebo nikdy! Jestli to posereš, můžeš se jít pást, říkal si Luboš Ostrý. Věděl, že má jedinou šanci. Pokud schůzka nedopadne podle jeho představ, k takhle velké věci se už nedostane.

Netrpělivě přešlapoval na místě, pod podrážkami pečlivě vyleštěných bot mu skřípal štěrk. Koutkem oka šilhal po obřím ciferníku na nedaleké budově prádelny. Hodiny se ale už dávno zastavily, ručičky se nehýbaly.

Velmi symbolické, usklíbl se. Vždyť v areálu bavlnářských závodů Texicom jako by se opravdu zastavil čas. Rozsáhlý komplex, který

pod Čebратěm vznikl koncem devatenáctého století, byl kdysi největším textilním závodem v celém Rakousku-Uhersku. Fungovaly tady tkalcovny, přádelny, ale i strojírna, vyhlášená prototypová dílna, konfekční oddělení, a dokonce vlastní elektrárna.

Ostrý si to všechno nastudoval, vždyť právě detaily jako znalost historie podniku mohly rozhodnout o jeho podnikatelské budoucnosti. Znovu nervózně zašoupal nohama a rozhlédl se. Na rozpáleném parkovišti před budovou ředitelství postávali výrobní ředitelé Texicomu, ale i mnohem vyšší šarže. Zástupce samosprávy reprezentoval Alexander Vokoš, kolem kterého se motalo několik straníků z politického hnutí premiéra Kardiše. Oficiálně tady neměli co dělat, tahle záležitost se jich netýkala, ale nikdo neměl odvalu je vyhodit. Všichni zúčastnění chápali, že vážný problém, který dnes mají vyřešit, je hlavně politická záležitost.

Ostrý se rozhlédl po hrboлатém parkovišti a okolních stavbách. Opadaná omítka, praskliny, neklamné známky chátrání. Většinu budov postavili před sto lety, právě v těchto místech se nacházelo srdce továrny.

Luboš si dobře pamatoval, jak to tam vypadalo za komunistů – když ho z děcáku přemístili do rodinného centra, často chodíval k podnikové bráně a čekával na otčima, který se vracel ze směny. Pokaždé vyhrávala veselá hudba, ze závodu se hrnuly davy pracovníků. Není divu, vždyť podnik v šedesátých a sedmdesátých letech zaměstnával téměř pět tisíc lidí. Produkovalo se tu obrovské množství textilií, které znalo nejen Československo a celý socialistický blok – včetně Kuby nebo Vietnamu –, ale gigantické zakázky se vyráběly i pro Francii, Kanadu, západní Německo a další země. Neustále kouřící stodvacetimetrový komín s nápisem BZVIL – Bavlnářské závody Vladimíra Iljiče Lenina – patřil k symbolům Ružomberku.

Dnes byl ale komplex vylidněný, a ani z komína – nápis byl už několik let přemalovaný na TEXICOM – se nekouřilo. Stalo se totiž něco nemilého, s čím nikdo nepočítal. Právě proto se dnes sešli na rozpraskaném parkovišti a čekali na vzácnou návštěvu. Museli zabránit katastrofě.

Luboš pohledem přeletěl po ředitelích, stranících i zachmuřeném Vokošovi. Nenápadně se otočil a koutkem oka si prohlédl skupinku postávající opodál. Byli čtyři, na sobě drahé obleky, přiřfrceli v německém audi. Mladí kluci, určitě jim nebylo ani třicet. Sršelo z nich sebevědomí, až arogance, jeden právě odhodil cigaretového špačka, druhý mezi řečí zachrchlal a nechutně si odplivl.

Já, nebo vy, pomyslel si Ostrý. Teď, nebo nikdy.

Znovu se podíval na tovární hodiny – tři patnáct, ručičky se nepohnuly ani o milimetr. I tak ale věděl, že vládní delegace má zpoždění. Ministr měl dorazit už před tři čtvrtě hodinou. Nic se nedalo dělat, zbývalo jen čekat, ostatně, stál tady i čas, jenom slunce usilovně pražilo. Ostrý si povolil kravatu, cítil, že má propocenou košili, ale sako si sundat netroufl – co když právě v tu chvíli dorazí ministr? Uviděl by ho v mokré košili – proti bezchybně upraveným mladíkům u nablýskaného auta by působil, jako by mu koukala sláma z bot. Nešlo o kuličky ani o umělohmotná céčka, točil se tady obrovský byznys, životní šance.

Ostrému přeběhl mráz po zádech, bylo mu horko, ale i tak ho zamrazilo. Hned jak se mu v mysli vynořila slova životní šance, vzpomněl si, že stejné spojení používal, když Petra Štarcha před třemi lety přesvědčoval, aby se zapojili do kšeftů se zbraněmi. Vzpomínky na Bosnu a hrůzy, které tam zažili, ho strašily dodnes. I teď, když si na to vzpomněl, zalitoval, že se ráno neposilnil kouzelným sněhem. Vzpruha by se mu hodila. Mozek o ni škemral, i když se Ostrý už více než rok vzorně držel. Nedopřál si ani jedno šňupnutí, dokonce ani doušek chlastu. Psychiatr, ke kterému ho po návratu z Bosny dotáhl Štarch, mu vysvětlil, že pro něj neexistuje žádná střední cesta. Jakmile si dopřeje sklenku nebo špetku kokainu, propadne se zpátky, vrátí se na sestupnou spirálu deprese a závislosti, ze které ho kamarád jen taktak vytrhl.

Přesně tak to psychiatr řekl – prý kamarád. Luboš nebyl Štarchovi vděčný, vždyť právě vzpomínka na to, jak chladnokrevně Peter opravil Zlatana Tanoviće, ho strašila nejvíc. Ať už si tu událost

racionalizoval, jak chtěl, donekonečna se přesvědčoval, že Štarch jednal pod tlakem a spácháním vraždy je vlastně oba zachránil, kyselinovou skvrnu vymazat nedokázal. Pálila ho, leptala mu duši i mozek.

Vzpamatoval se, na schůzce potřeboval sršet energií a přesvědčivostí, ne skleslou, depresivní náladou. Ubožáci vyzarující sebelibost přitahují smůlu, takovým nikdo nic nepřihraje. A právě o to dneska šlo – o miliardovou příhrávku. Ministr, straníci, a dokonce i samotný Kardiš se už jednou spálili. Přihráli Texicom někomu, o kom byli přesvědčení, že je to šampión, ale vyklubal se z něho obyčejný zmrd.

Když se privatizace státních podniků rozběhla naplno, rozhodoval o tom, komu spadnou do klína miliardové majetky, výhradně premiér Kardiš a jeho nejbližší spolupracovníci. Samozřejmě, existovala určitá fasáda pro veřejnost, která měla vytvářet iluzi spravedlnosti a transparentnosti, ale nikdo jí nevěnoval pozornost. V konečném důsledku rozhodoval Kardiš, jenom Kardiš, a dokonce se tím ani moc netajil. S hrdostí přiznával, že přináší Slovensku novou, kapitál vytvářející vrstvu a vybírá si přitom hlavně lidi oddané jeho vlastnímu politickému hnutí, které označoval za naše, dobré podnikatele. K obrovským majetkům se tak dostala různá individua, Kardiš za měřítko dobrého podnikatele považoval servilnost k vládní moci, stejně jako ochotu odvádět hnutí desátky, a někdy i dvacátky z nabytých miliard.

Dělo se to po celé zemi, ale jenom málo takhle zprivatizovaných podniků profitovalo – většina rychle zbankrotovala. A právě k tomu se mílovými kroky blížil i Texicom. Muž, který ho od Kardiše dostal, byl totální zmrd. A přitom mu premiér vyšel hodně vstříc. Odhadovaná cena závodů byla přibližně dvě miliardy korun. Ondrej Vilický, tak se ten nešťastník jmenoval, dostal továrnu za sto čtyřicet milionů. Z ceny reálně zaplatil čtyřicet milionů, které mu na ministrův příkaz půjčila banka spřátelená s Kardišovým hnutím. Do tohohle okamžiku bylo všechno v pořádku.

Jenže potom Vilickému hráblo. Uvěřil, že je obchodní génus, a pustil se do naplňování vlastních podnikatelských představ. Sotva

zjistil, že se ve skladech nacházejí obrovské měděné válce používané při textilním hlubotisku, celý provoz zrušil a drahou měď narychlo rozprodal.

Tenhle obchodní úspěch ho povzbudil, a tak začal rozprodávat strojní vybavení a nechal vytrhat kolejnice, které zabezpečovaly spojení podniku se železniční sítí. V záchvatu podnikatelského nadšení propustil několik desítek textilních inženýrů stojících za vývojem výrobků, za které továrna získávala ta nejvyšší domácí i mezinárodní ocenění.

Takové píčoviny Vilického nezajímaly. Nejlépe ze všech věděl, jak se musí obchodovat. Vyhodil dosavadní odborníky na nákup a prodej, v Bratislavě si založil obchod s bavlnou a začal výhodně obchodovat sám se sebou.

Tohle všechno by Kardišovi a vládě ani tak nevadilo. Nakonec, oproti některým dalším politickým privatizátorům si Vilický počínal vcelku obstojně. Vždyť miliardovou továrnu nepoložil na lopatky hned první rok. Dopustil se ale mnohem horšího přečinu – otálel s vyplácením desátek hnutí.

Obdržel proto první přátelské upozornění. Když nepomohlo, obdržel první výstrahu. Když nepomohla ani ta, dostal šroubovákem do oka. To už pomohlo. Vilický zaplatil, a dokonce i slušně uznal, že se na podnikání nehodí. Předvídavě se ukldil do zahraničí, čímž si zachránil druhé oko i nakradený majetek.

Ministr, straníci i samotný Kardiš se v něm trpce zklamali. Proto dnes vybírali nového šampióna, kterému by továrnu přihráli.

Já, nebo oni, opakoval si Ostrý. Teď, nebo nikdy.

II

Peter Štarch netušil, k čemu dojde v nejbližších minutách. Nehrozilo sice žádné nebezpečí – rozvážně řídil svůj mercedes po dálnici kolem Liptovské Mary –, ale cítil se nejistý. Na trpytící se hladině vodní